

Issittumi teknologi C

1 Ilinniartitsissutip inissisimanagera

Ilinniartitsissut issittumi teknologi tassaavoq teknologimi aaqqiissutit inuiaqatigiinnilu ajornartorsiutit imminnut atanerat. Ilinniartitsissummi teknologimi ineriartortitsinerup inuiaqatigiinnilu ineriartortitsinerup imminnut atanerik nalilersuinerit ilanngunneqarput teknologimillu nalilersuisoqarluni. Ilinniartitsissummi sammineqarput tunisassianik ineriartortitsinermi aammalu teknikkip, ilisimasat aaqquissuusaanerup tunisassiallu imminnut atanerat ilanngullugit inuiaqatigiinni ajornartorsiutit. Teknikkimik aamma pinggortitamik ilisimatusarnermik ilisimasat sannavimmi laboratoriamilu sulinerup ataqatigiissarneqarput.

Kalaallit kulturiat aallaavigalugu teknologimik pilersinnermik ilinniartitsissutip immikkoortui imaqarput, tassanilu teknologip inuiaqatigiillu ataqatigiinnerannik paasinnineq kiisalu suliamik ingerlatsinermi tamarmiusumi nalilersuineq immikkoortualunnillu ataatsimoortitsineq aqutigalugu teknologi qanoq pilersinneqartarneranni paasinnineq aallaaviupput. Ilinniartitsissummi ajornartorsiutit tunngavigalugit ilinniartitseriaaseq aqutigalugu sulinermi aaqqiissutissanik nassaarniarneq atuagarsornermilu ajornartorsiutit suliarineqarput.

Ilinniartitsissut ilinniarnertuunngorniarfiup pisunut qanittuuneranup nalitsinnillu tunngassuteqarneranup peqataatitsivoq aammalu ilinniartitsissutit ilaat ilinniagaqarnermut ilisarnaammik pilersitsisinnaavoq. Ilinniartitsissumi periuseq tassaavoq sivisunerusumi suliniummi suliaqarnermi ajornartorsiutit tunngavigalugit ilikkagaqartarneq. Suliniutinik suliaqarnerit kinguneraat ilinniagaqarnermi ilinniartitsissutit ataasiakkaat ataqatigiissillugit atornerqarsinnaanerup, tassanilu suliamik ingerlatsinermik ilisimasat naleqquttumik ataqatigiissinneqarput.

2 Ilinniartitsissummi siunertat

Ilisimasat piginnaasallu ilinniartut teknologip ajornartorsiutinik pilersitsisarnerani teknologip ajornartorsiutinik aaqqiissutaasarneranik aammalu inuiaqatigiinni teknologip kingunerinik isiginninniarluni teknologip ineriartortinneqarnerani ingerlatsisut soqutigisaqartullu peqataatinneqarnissaasa pisariaqassusianik ilisimasaqassapput. Ilinniartut tassunga atatillugu teknologinik assigiinngitsunik inuussutissarsiutini atornerqartartunik, isumassarsianik ineriartortitsinermik aamma tunisassianik ineriartortitsinerup atatillugu nutaaliarluni anguniagaqarlunilu sulianik ingerlatsisarnerit pingaaruteqassusiannik ilisimasaqassapput.

Ilikkagaqartarnermi sulinermilu piginnaasat

Ilinniakkap sammiviani ilinniartitsissutini assigiinngitsuni atuagarsornermi ilisimasat tunngavigalugit ilinniartut ajornartorsiutinik piviusunut qanittunik katitikkanillu nalilersuisinnassapput. Ilinniartut sannavimmi laboratoriamilu pinggortitamik ilisimatusarnermi atuagarsorneq sulianillu ingerlatsineq ataqatigiissillugit sulisinnaassapput aammalu pilersitsinermi suleriaatsinik tunngavigissallugu. Ilinniartut suliniummik takingaatsiartumik suliaqarnermi ajornartorsiutit tunngavigalugit ilikkagaqartarnermik

misilittagaqalissapput, tassunga ilanngullugit ilinniarnermi sulinermilu periutsit ingerlaqqilluni ilinniagaqarnermut naleqquttut..

Inuttut inuillu akornanni attaveqaqatigiittarnermi piginnaasat

Ilinniartut pingaartumik ingeniøritut ilinniarnermi, teknikkimik, teknologimik aamma pinngortitamik ilisimatusarnermik ingerlaqqilluni ilinniagaqarnissamut piginnaasaqalissapput.

Kulturikkut inuiaqatigiillu akornanni piginnaasat

Ilinniartut pinngortitamik ilisimatusarnerup, teknologip inuiaqatigiinnilu ineriartortitsinerup imminnut atanerannik ilisimasaqarneq tunngavigalugu inuiaqatigiinni pissutsinut atatillugu teknologimik ineriartortitsinermik isornartorsiuuillutik qisuariaateqarlutillu isummersinnaassapput.

3 Ilikkagassatut anguniakkat imarisaalu

3.1 Ilikkagassatut anguniakkat

Ilinniartut uku piginnaasarilissavaat:

- a) inuiaqatigiinni ajornartorsiutinik nalilersuineq uppersaasiornernerlu aamma tunisassianik kiisalu tunisassianik ajornartorsiutip aqqinnissaanut tapersiisunik ineriartortitsinermi aqqissuussamik periutsit atorsinnaallugit,
- b) nutaaliorluni sulinermik ingerlatsinermik suliaqarneq aamma tunisassianik ineriartortitsinermut atatillugu isumassarsianik ineriartortitsinermi periutsit,
- c) ilinniarfimmi sannavinni laboratorianilu suliamik tunisassianik illersorneqarsinnaasumik tunisassiornermi suliamik pitsaasumik ingerlatsinermi atortut periutsillu atornerat, isumannaallisaanermik peqqissutsimillu suliaqartarneq,
- d) sulianik pitsaasumik pitsaassuteqartunik suliaqarneq nalilersuinerlu aamma suliat pitsaassusaannik uppersaasiorneq,
- e) Kalaallit Nunaanni Issittumilu kiisalu nunarsuarmi inuiaqatigiinni avatangiisusuni teknologip imminut ataneramik nassuiaaneq,
- f) Kalaallit Nunaanni Issittumilu teknologit ilusilersuinerillu toqqakkat oqaluttuarissanermi ineriartortinneqarnerannik nassuiaaneq,
- g) misilittakkat tunngavigalugit misissuinernek ingerlatsineq

h) ajornartorsiutit tunngavigalugit suliniuteqarnerni annertunerusuni nammineerluni allallu peqatigalugit sulineq aamma suliniuteqarnerup pilersaaruserneranut, ingerlanneranut nalilersorneranullu periutsit atorlugit,

i) suliniuteqarneq allaganngorlugu, oqaluinnarluni takuneqarsinnaasunillu uppersaaserlugu saqqummiullugulu aamma,

j) allattarissat oqaluttarissallu atorlugit ilisimasani ingerlatitseqqiineq.

3.2 Ilinniartitsissutip imarisai pingaarnertit

Ilinniartitsissutip imarisai pingaarnertit tassaapput:

Atortut aamma suliareqqiinnermi suleriaatsit

a) atortut toqqakkat, taakku atornerarsinnaasusiat, pilersinneqarnerat pisunilu assigiinngitsuni atornerarsinnaasusiat,

b) ataasiakkaani sulinerit, suleriaatsit, atortunut toqqakkanut atatillugu suliareqqiinnermi katiterinermilu periutsit aamma

c) sannavinni laboratorianilu sulinerit atatillugu isumannaallisaaneq peqqissuserlu.

Isumassarsianik tunisassianik ineriartortitsineq

a) isumassarsianik ineriartortitsinnermi nutaaliornarluni suliamik ingerlatsinerit periutsillu,

b) tunisassianik aqqissuussamik ineriartortitsineq, ingerlariaatsit pisariaqartitanik paasisaqarneq, pisariaqartitanik misissuineq, tunisassiornermi periutsit, tunisassianik ilusilersuineq aamma tunisassiornermik piareersaaneq ilanngullugit aamma

c) tunisassianik toqqakkanik ilusilersuinerit atatillugu ilusii atuuffiilu.

Teknologimik paasinnineq:

a) teknologi teknikkut, ilisimasat, aqqissuussaaneq tunisassiallu,

b) teknologimik ineriartortitsineq katiterilluni ineriartortitsinertut,

c) nunarsuarmi, nunarsuup immikkoortuini sumiiffinnilu avatangiisinut sunniutinut pissutaasut sunniuttarnerillu aamma,

d) atortut tunisassiallu avatangiisinik sunniutaannik nalilersuineq.

Uppernarsaasioorneq saqqummiinerlu

- a) sulinermi titartakkat, diagrammit, flow-diagrammit, katiterinermut titartakkat atortunillu ataasiakkaanik allattuiffiit,
- b) teknikkikkut nalunaarusiat isikkulersornerat,
- c) suliniummik saqqummiinerlut takutitsinermit atortut,
- d) allattariarsorluni oqaluttariarsorlunilu ingerlatitseqqiineq aamma
- e) pissarsiaqarfinnik atuineq nalunaarnerlu.

3.3 Illassutitut ilinniakkat

Ilinniartut taamaallaat pingaarnertut ilinniakkat atorlugit ilikkagassatigut anguniakkat angusinnaassanngilaat. Illassutitut ilinniakkat ilinniakkat pingaarnertit itisilissavaat taakkunungalu atassuteqartitsissallutik, suliniutinullu atatillugu sammisaqarfiit nutaat ilanngunneqarsinnaapput. Illassutitut ilinniakkat tassaassapput ilinniakkat ajornartorsiummut toqqakkamut suliamullu toqqakkamut atassuteqartut. Illassutitut ilinniakkat aamma ilinniakkap sammiviani ilinniartitsissutinik allanik suleqatigiissitsinissamut periarfissiissapput. Illassutitut ilinniakkat pingaarnertut ilinniakkatulli Kalaallit Nunaannut nunallu tamat akornanni pissutsinut sapinngisamik atassuteqartinneqassapput.

4 Aaqqissuussineq

4.1 Ilinniartitsinermit aaqqissuussineq

- g) Ilinniartitsinermit ilinniartut ilinniakkani qaffasissusiat ilisimasaallu aallaavigineqassapput.
- h) Ilinniartitsineq imatut aaqqissuunneqassaaq ilinniartitsisut ilinniartullu akornani ilikkagaqartarnermi oqaloqatigiittarnerattut sapinngisamik isikkulerlugu.
- i) Ilinniartitsineq imatut aaqqissuunneqassaaq ilinniartitseriaatsit assigiinngitsut paarlakaajaanneqassallutik.
- j) Ilinniartitsineq imatut aaqqissuunneqassaaq ilinniartut soqutigisaat pisariaqartitaallu isiginiarneqassallutik, taamaalilluni ilinniartut ilinniartitsissutip pissanganartuuneranik, naleqquttuuneranik soqutiginaruuneranillu misigisaqarnissamut periarfissinneqassallutik.
- k) Ilinniartitsineq imatut aaqqissuunneqassaaq ilinniagaqarnerup ingerlanneqarnerani sammisanilu ineriartortitsinermit ilinniartitsissut siuariarfussalluni, tassa ilinniartitsissummi oqaatsit oqariartaatsillu ineriartorfussallutik, taamaalilluni ilinniartut namminneerlutik suleriaaseqarnissamik ajornakusoortunillu eqqarsartarnissamut piffissap ingerlanerani sungiusarneqassallutik.
- l) Ilinniartitsineq imatut aaqqissuunneqassaaq inuiaqatigiinnut avatangiiserisanut annertunerpaamik attuumassuteqalersillugu.

Ilinniartitsineq sivilunerusumi suliniummik ingerlatsilluni ajornartorsiutit tunngavigalugit ilikkagaqartarnertut aqqissuunneqassaaq. Ilinniartitsissummi ilinniakkat ataatsimoortutut misigineqarnissaat pingaartinneqassaaq. Ilinniartitsissummi ilinniakkanik suliaqarnermut atatillugu maannakkut piviusut tunngavigalugit suliat suliasallu imaluunniit suliniutit ilinniakkanut sammiveqartut ilaapput. Ilinniartitsineq imatut aqqissuunneqassaaq ilinniartitseriaatsit akornanni paarlakaajaatitsisoqarluni, tassani piffissami sikinnerusartumik ilinniartitsisumit aqutamik ilinniartitsineq pisariaqassalluni, tassunga ilanngullugit suliniutinik saqqummiussanik, sannavimmik atuineramik il.il. saqqummiisoqartassalluni. Ilinniartitsisut aqutaannik ilinniartitsinerup ilaa ilisimatusarnermi nassuiaanernik paasinninnertut aqqissuunneqarluarsinnaavoq, taamaalilluni suliniutinik suliaqarnerup aallartinnginnerani tunngaviusumik pingaarnertut ilinniakkani immikkoortunik uppersaatinilu ilinniartut ilinniarnissaat qulakkeerneqassalluni.

Suliniutinik suliaqarnermi sannavinni laboratorianilu sulineq annertuumik ilaassaaq, aammalu atuagarsornerup sulianillu suliaqarnerup imminnut atanerat pingaartinneqassalluni. Suliniutinut aallaavittut ilinniartitsisoq suliniutinut siunnersuusissaaq, tassani suliniutini ilikkagassatut anguniakkat ersissallutik. Inuiaqatigiinni ajornartorsiut aallaavigalugu ajornartorsiutit tunngavigalugit suliniutinut ajornartorsiutit aalajangersimasut atorlugit suliniutinik ingerlatsinermi siuariartortoqassaaq.

4.2 Suleriaatsit

Issittumi teknologi B tassaavoq suliniutit atorlugit ilinniartitsissut, tassani ilinniartut arlallit suleqatigiillutik sulissallutik, aammalu sannavimmi laboratoriamilu sulineq ilinniartitsinermut annertuumik ilaassalluni. Laboratoriani sannavinnilu isumannaallisaanermut piumasaqaatit ilinniartut ilisimassavaat sakkullu atornissaat ilisimassallugu.

Ilinniartitsineq suliniutinik sivikitsumik suliaqarnertut aqqissuunneqassaaq, tassani ilaallutik ajornartorsiutit, tunisassianik ineriartortitsineq suliniutinillu suliaqavanneq pillugit nassuiaaneq. Suliniutini teknikkimi aamma pinngortitamik ilisimatusarnermi ilisimasat ilinniartut atussavaat, tunisassianik ineriartortitsinermut atatillugu avatangiisit pillugit isumaliutersuuteqartoqassalluni aammalu ineriartortitsinerup, tunisassiat inuiaqatigiillu imminnut atanerat paasissutissiisutigineqassalluni. Ilinniarnermik ingerlatsinermi tamani ilinniartut allattariarsorlutik sulinermi piginnaasatik ilisimasatillu uppersaartassavaat. Allattariarsorluni sulineq imatut aqqissuunneqassaaq, ilinniartitsissutini allani allattariarsorluni sulinermi siuariartortoqarluni taakkunungalu atassuteqartitsilluni.

Ilinniartitsineq aqqissuunneqassaaq ilinniartut ilinniartitsissummi oqaatsinik siullertut oqaasillit aappaattullu oqaasillit isiginiarlugit. Ilinniartut ilinniartitsissummi siullertut oqaasillit aappaattullu oqaasillit isiginiarneqassapput.

Allattariarsorneq ulluinnarni ilinniartitsinerup annikinnerusumik ilagaa ingerlaavartumik suleriaasiulluni, ilinniartut taamaalillutik allattariarsorneq isumaqarluartutut pisariaqartutullu misigissallugu. Allattariarsorneq nalunaarusiani annerusuni teknikkimik ilisimasanik, sulinermik uppersaasiornermillu ingerlatitseqqiinnermut tapersiivoq (titartakkat, tabelit, takussutissiaagallartut, diagrammit il.il.). Allattariarsorluni sulinermi angusat, naleqqutsillugu, elektroniskimik saqqummiinnermik taarserneqarsinnaavoq.

Ilinniartitsinerup immikkoortuisa ilai ilinniartitsisumit aqunneqarnerattut atuagarsornertullu aaqqissuunneqarluarsinnaapput, tamannalu aqputigalugu allattarfissuaq atorlugu ilinniartitsinermi ilinniartut pingaarnertut ilinniakkani tunngaviusumik immikkoortunik ilikkagaqarnissaat qulakkeerneqassalluni, assersuutigalugu uppernarsaasiorneq.

Suliniutinut ataasiakkaanut atatillugu suliassat arlallit, tassaasut uppernarsaasiorneq tunisassiallu, ilinniartitsisup aaqqissuutissavai killilerlugillu. Ilinniartut suliatic mappimut katersussavaat. Ilinniartut ilinniartitsissummi anguniakkanik suliniutini ataasiakkaani isiginiarneqartuni qanoq annertutigisumik angusaqartiginerannik suliatic uppernarsaataassapput, takuuk 3-ni anguniakkat.

Ilinniartitsissummi misilitsinnermi ilinniarfiup najoqqutassiai malillugit mappimi uppernarsaasiornermi suliatic toqqakkat tunngavigalugit ilinniartuq katiterissaaq. Misiliutinik mappi annertussusiata imarisaatalu ilinniartup ilinniartitsissummi anguniakkanik qanoq angusaqartigineranut uppernarsaataassapput. Ilinniartup misiliutinik mappia taassuma saniatigut sulianik toqqakkanik naatsumik ilisarititsissutaavoq kiisalu ilinniartitsissummi anguniakkat tunngavigalugit toqqaanermut tunngavilersuutaalluni. Ilinniartut misiliutinik mappiannik piffissaq tunniussivissaq nalinginnaasumik tassaavoq piffissap soraarummeerfiusup aallartinnissaa sioqqullugu kingusinnerpaamik sapaatic akunnera ataaseq.

Naleqqutsillugu taamaalorsinnaasoqartillugulu teknologimik suliniutini IT atorneqassaaq, tassunga ilanngullugu paasissutissanik ujarlernermut, paasissutissanik katersuinermut, naatsorsuinermut, nalunaarusiamik allannermut, uppernarsaasiornermut saqqummiinermullu atatillugu. IT-p atorneqarnerani suliniummik suliagarnermi nalinginnaasumik sakkutut ilaavoq.

4.3 Ilinniartitsissummi oqaatsit

Ilinniartitsineq imatut aaqqissuunneqassaaq ilinniartut ilinniartitsissummi oqaatsinik atuinerat ilinniartitsissummilu taaguutinik paasinninnerat atuinerallu aaqqissuussamik ineriartortillugu. Ilinniartitsineq imatut aaqqissuunneqassaaq ilinniartut ilinniartitsissummi taassuma siuliani oqaatsinik taaguutinillu paasinnissinnaaleriartortillugit.

4.4 Ilinniartitsissutitut allanut atassuteqartitsineq

Ilinniartitsineq imatut aaqqissuunneqassaaq ilinniartitsissutini arlalinni piffissap ilaani sulisoqartarluni ilinniartitsissutinilu allani ilisimasaqarfinnut sanilliussilluni. Issittumi teknologi C ilinniartitsissutitut danskisut aamma pinngortitamik ilisimatusarneq suleqatigiissitsinermi ilaavoq, tassani ilinniartitsissut ilisimasanut periutsinullu issittumi teknologimi B-mi suliniutinut atatillugu ilinniartut atorsinnaasaannut tapersiissalluni. Ilinniartitsissutinik allanik suleqatigiissitsineq, tassunga pingaartumik ilinniartitsissummik pingortitamik ilisimatusarneq, annertuumik pingaartinneqassaaq. Pingaarnertut ilikkagassanik saniatigullu ilikkagassanik piviusunngortitsinermi toqqaaneq suliarininnernillu suliamic ingerlatsinermi ataqatigiinnermut annertusaanermik tapersiissaaq.

5 Nalilersuineq

5.1 Ingerlaavartumik nalilersuineq Ingerlaavartumik nalilersuisarnek suliamik ingerlatsinerne piginnaasanik suleriaatsinillu atorneqartunik atuisinnaassuseqarnermik erseqqarissumik takutitsissaaq. Nalilersuineq ingerlanneqassaaq, ilinniartut taamaalillutik ilinniartitsissummi killiffimmik ingerlaavartumik paasisaartillugit. Nalilersuineq ingerlanneqassaaq ilinniartitsissummi ilikkagassatut anguniakkat anguniakkallu suliniuteqarnermik suliaqarnerup aallartinnerani ilinniartitsisup aalajangersagai kiisalu ilinniartup ilinniagaqarnermini nammineq anguniagai tunngavigalugit.

5.2 Misilitseriaatsit

Immikkoortumi 4.2-mi allaaserineqartut ilinniartut suliaat toqqakkat tunngavigalugit aamma soraarummeertut misiliutinik mappiat tunngavigalugu suliniummik misilitsinneq.

Misilitsinerne ilaapput ilinniartut misiliutinik mappiat, ilinniartut suliaat allattariarsorlunilu misilitsinneq ataaseq tassunga atasoq.

Oqaluttariarsorluni misilitsinnginnerne soraarummeertut misiliutinik mappiata imaanik ilisaritsinerit tunngavilersuutillu ilinniarfiup censorimut nassiuatissavai. Ajornartorsiutit suut soraarummeertup itisilissanera pillugit oqaluttariarsorluni misilitsinnginnerne soraarummeertitsisoq censorilu oqaloqatigiissutigissavaat.

Piffissaq misilitsiffik tassaavoq minutsit 24-t missaat. Piareersarnissamut piffissaliisoqassanngilaq. Soraarummeersitsinerne soraarummeertup misiliutinik mappimik ilisaritsinera saqqummiineralu aallaavigineqassapput. Soraarummeersitsineq misiliutinik mappi ilinniartitsissumilu anguniakkat aallaavigalugit soraarummeertup soraarummeertitsisullu itisiliillutik oqaloqatigiinnerattut tamassuma kingorna ingerlanneqassaaq.

5.3 Naliliinerne tunngaviit

Soraarummeertup ukuninnga piginnaasaqartiginera pingartinneqassaaq:

- a) ilikkagassatut anguniakkanut sanilliullugu misiliutinik mappimi sulianik toqqakkanik ataasiakkaanik nassuiaaneq,
- b) ilinniartitsissummi atuagarsorluni sulinerne ilu ajornartorsiutinik ilisimasaqarnek paasinninnerlu,
- c) pissutsini annertunerusuni ilisimasaneq suliamut atassuteqartitsineq,
- d) saqqummiinerne aqqissuussineq aammalu ajornartorsiutinut aamma itisiliilluni annertunerusumillu apeqqutinut tunngatillugu ataatsimut isiginnissinnaaneq aamma
- e) sulianut saqqummiunneqartunut atatillugu isumassarsiaq, immikkuullarissuuneq, peqqissarnek suliamillu ingerlatsilluarsinnaassuseqarnek.

Soraarummeertup saqqummiussineranik ataatsimut naliliineq aallaavigalugu karakteriliisoqassaaq.